

10
GROSZYABC
NOWINY CODZIENNE10
GROSZY

NASZE ABC

Nędza na wsi

Ukazały się w ostatnim czasie dwie publikacje niezwykle wartościowe, bo przedstawiające obecną sytuację na wsi polskiej i pozwalające wejrzeć głębiej najważniejszego problemu Polski współczesnej. Bo jest nim niewątpliwie kwestja niustannego kryzysu rolnego, strasznego zatłoczenia ludności na wsi, braku jakiegokolwiek pracy, coraz większej nędzy — słowem błędnego koła, zdawałoby się, bez wyjścia.

Jedną z tych publikacji są wydane przez Instytut Gospodarstwa Społecznego „Pamiętniki chłopów” — odpowiednik do słynnych w swoim czasie „Pamiętników bezrobotnych”. Na apel Instytutu przed dwoma laty odezwało się pół tysiąca chłopów, nadsyłając swoje szczególne pamiętniki, a pół setki wybranych z tej liczby i drukiem ogłoszonych stanowi dokument wprost nieocenionej wagi. Całe życie chłopów, cała jego dzisiejsza dola stała przed nami jak żywa.

Publikacja druga, to niewielka rozprawa p. Jerzego Michałowskiego „Wies nie ma pracy”, wydana przez Instytut Pracy Społecznych z zasiłków Funduszu Pracy, która szczegółowo przedstawia sytuację ludności wiejskiej w powiecie rzeszowskim — jednym z najgłębszych w Polsce zaludnionych powiatów, gdyż na kilometr przypada 150 mieszkańców, t. j. tyle, co w okęgach przemysłowych — a przemysłu w okolicy prawie żadnego nie ma. Toteż 90 proc. gospodarstw chłopskich nie osiąga pięciu hektarów. Średnie gospodarstwo liczy około czterech morgów: jak z tego ma żyć rodzina? Będziemy jeszcze mieli sposobność obszerniej zająć się temi stosunkami, narazie przytaczamy parę najjaskrawszych przykładów: przy najskromniejszym pożywieniu, pozbawionem zupełnie mięsa, bardzo skąpo, używającem tłuszczów, wydatek roczny na samo wyżywienie rodziny wynosi blisko 700 zł., a cały dochód... niespełna 500. To samo zresztą w „Pamiętnikach chłopów” opisuje małorolny gospodarz z powiatu jasielskiego, który przed dwoma laty przy dochodzie 800 zł. miał wydatków 1.100 zł.

Wies zatem żyje deficytowo, od żywności niedostatecznie, pracy żadnej nie ma, śmiertelność wzrasta niesłychanie, procent dzieci gruźliczych przybiera zaskarżające.

„W lecie jest łatwiej — pisze autor — ale w zimie w północnej części powiatu spotkać można w chałupach dzieci, które zawiązane są na cały dzień po szyję do worków z siewką, gdyż bez ubrania zamarzyłyby w zimie, nie opalonej izbie...” A w pamiętniku chłopów z pow. buczackiego czytamy:

„Czy wszyscy w Warszawie wiedzą o tem, że paczkę tytoniu przekrawa się nożem na cztery części, bo łatwiej kupić i sprzedać? Że zapalki kupują na cztery sztuki za grosz, że kupuje się po parę dekagramów soli, po jednej czwartej i po 1 ósmiej litra nafty, że 2 — 4 chaty posługują się jedną zapalniczką?”

P. Michałowski zaś stwierdza, że podczas całonocnego jego pobytu w wiejskim sklepie w porze największego ruchu na 18 nabywców trzech tylko płaciło gotówką (razem zapłacili 1,05 zł.), a cała reszta... jajami. Jest to nowy wiejski „pieniądz obiegowy”. W dwóch zaś dużych wsiach, liczących razem 5.000 ludności w ciągu całego miesiąca lipca roku zeszłego zakupiono towarów przemysłowych: 1 kosę, 6 guzików nicianych, kubek aluminiowy i 10 dkg. gwoździ — razem za zł.5,35 gr.

M. Grz.

Decyzje w sprawie ordynacji
zostaną ogłoszone w sobotę

Losy ordynacji wyborczej

W sobotę popołudniu odbyć się ma, jak to już donosiliśmy, plenarne posiedzenie klubu B. B. Czy na tem posiedzeniu wygłosi przemówienie premier Sławek, czy też tylko przewodniczący grup konstytucyjnych wicemarszałek Car —

Trzecia faza manewrów
floty amerykańskiej

PEARL HARBOR, 30.5 (PAT). Flota amerykańska przygotowuje się do trzeciej fazy manewrów, które będą polegały na przebiegu się przez łańcuch łodzi podwodnych. Ćwiczenia te potrwać 10 dni, pozem flota powróci do portu San Diego.

Na samochodzie
przez kanał La Manche

LONDYN, 30.5 (PAT). Niemiec Jacob Bonlig przeprzął kanał La Manche pomiędzy Calais a Douvres na pływającym samochodzie w ciągu 10 godzin 20 minut.

Zawieszenie broni
między Boliwią a Paragwajem

BUENOS AIRES, 30.5 (PAT). Akcja grupy medialnej w konflikcie o Chaco, zdaje się, osiągnęła już pewne rezultaty. Prowadzone obecnie rokowania dotyczą natychmiastowego zawieszenia broni. Paragwaj skłonny jest zaprzestać działań wojennych, o ile otrzyma dostateczne gwarancje, że w razie niepowodzenia akcji medialnej działania wojenne pod żadnym pozorem nie będą nanowo podjęte. Boliwia również zgodziła się na zawieszenie broni pod warunkiem, że otrzyma dostateczne gwarancje, iż w razie gdy pośrednictwo zawiedzie, spór zostanie przekazany sądowi rozjemczemu. Minister spraw zagranicznych Argentyny, przewodniczący grupy medialnej, dokłada wszelkich starań, aby znaleźć takie rozwiązanie, które odpowiadałoby obu stronom.

BUENOS AIRES, 30.5 (PAT). Wobec mających się rozpocząć rokowań w sprawie załatwienia konfliktu o Chaco, Paragwaj zgodził się na zawieszenie broni na przeciąg dni 30-tu.

Żyd z Polski dostawcą
bibuły komunistycznej do Gdańska

GDANSK, 30.5 W tych dniach udało się policji gdańskiej przyaresztować 16 członków partji komunistycznej, tak zwanej „kadry”, to znaczy starych komunistów. Mianowicie jeden z członków tej spółki, niejaki Heini Pokriefke, kierownik propagandy komunistycznej, upił się pewnego dnia i wygadał się, że oczekuje tego dnia „materiału”. Ponieważ znajdował się już pod obserwacją policji, więc od razu wprowadził ją na trop. W następstwie tego

Roosevelt bada
sytuację finansową
Francji

WASZYNGTON, 30.5 (PAT). Prezydent Roosevelt odbył w Białym Domu konferencję z gubernatorem Federal Reserve Bank w Nowym Jorku. Tematem konferencji była sytuacja finansowa we Francji.

Plan gospodarczy
hiszpańskiego rządu

MADRYT, 30.5 (PAT.). Minister finansów Chapaprieta przedstawił Korteżom plan gospodarczy, który pozwoli Hiszpanji, poczynając od roku 1937, utrzymać równowagę budżetową.

Tak wygląda konsumpcja wsi! Oto parę przykładów, wybranych dorywczo — z mnóstwa. Nędza polskiej wsi doszła już do absurdalnych granic. A jednak — nie potrafimy poprawić sytuacji ogólnie — gospodarczej, dopóki się tego problemu nie zdoła rozwiązać.

to nie zostało jeszcze zdecydowane. Po przemówieniu ma nastąpić odczytanie projektu ordynacji wyborczej i dyskusja.

W kuluarach sejmowych i kołach politycznych krąży liczne pogłoski co do dużej różnicy zdań, jaka ma się ujawniać w łonie B. B. w stosunku do ordynacji wyborczej. Wszystkie jednak wnioski, jakie wyciągane są z tego co do losów głosowania, nie wydają się prawdopodobne. Raczej liczyć się należy z tem, że klub B. B. tak jak i dotychczas będzie w sprawie ordynacji głosować karnie, a zmiany w przedłożonym projekcie będą niewielkie.

Jaskółki przedwyborcze

Jak słyhać, obóz sanacyjny zaczyna się już przygotowywać do wyborów. W łonie B. B. dyskutowane są kandydatury poselskie, jak się jednak zdaje, zmiany personalne w przyszłym Sejmie będą bardzo znaczne. Podobno sekretarjat generalny klubu B. B. przystąpił już do orientacyjnego zestawienia kandydatur. Po ostat-

tecznem ułożeniu listy i po zakończeniu nadzwyczajnej sesji sejmowej, jak utrzymują niektórzy, ma nastąpić rozwiązanie B. B. W. R. i jego aparatu organizacyjnego.

Sprawy gospodarcze

Obok sprawy ordynacji wyborczej i przygotowań do wyborów, uwaga sfer rządowych skierowuje się na sprawy gospodarcze.

Na Zamku ma się odbyć w ciągu czerwca szereg konferencji na tematy zagadnień gospodarczych. W naradach tych wziąć mają udział resortowi ministrowie oraz przedstawiciele życia gospodarczego.

Austria żąda równouprawnienia
Odpowiedź Schuschnigga na mowę Hitlera

WIEDEN, 30.5. (A.T.E.). Dziś przed południem kanclerz Schuschnigg wygłosił wielkie przemówienie o sytuacji politycznej. Mowa ta będąca niejako odpowiedzią na ostatnie przemówienie kanclerza Hitlera, transmitowana była przez wszystkie radiostacje austriackie i cały szereg zagranicznych.

Dr. Schuschnigg dał na wstępie przegląd wydarzeń politycznych i gospodarczych w ciągu ostatniego półrocza. Rozwój tych wydarzeń uprawnia do radosnego optymizmu.

Skończył kanclerz austriacki za-

Serce śp. marsz. Piłsudskiego
dzis przybywa do Wilna

WILNO, 30.5. Komitet obywatelski uroczystości pogrzebowych i uczczenia pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego wydał następującą odezwę:

Obywatele! W piątek, dnia 31-go maja 1935 r., przybywa z Warszawy do Wilna serce Marszałka Piłsudskiego.

Uroczyste złożenie serca Marszałka i prochów Jego Matki odbędzie się w czasie późniejszym i

wówczas Wilno, jak i cała Polska, złoży ostatni hołd szczeremu i nieśmiertelnemu Józefowi Piłsudskiemu.

W chwili obecnej serce Marszałka tymczasowo złożone będzie w kościele Ostrobramskim św. Tercy.

Przeniesienie urny z sercem odbędzie się bezpośrednio z dworca po przybyciu pociągu warszawskiego i będzie miało charakter rodzinnej, cichej uroczystości.

Pierwsza matura

W polskim gimnazjum w Bytomiu

KATOWICE, 30.5. We środę odbył się w polskim gimnazjum w Bytomiu, na Śląsku Opolskim, po raz pierwszy egzamin dojrzałości,

do którego przystąpiło 6 uczniów. Ze strony niemieckiej, władz szkolnych w egzaminie brał udział nadradca Ukoszek z Kluczborka.

Stosunki
austro-niemieckie

Przechodząc do omówienia stosunków austriacko-niemieckich, kanclerz stwierdził, że narodowy socjalizm w Rzeszy Niemieckiej Austrii zupełnie nie interesuje, gdyż jest to zagadnienie wewnętrzne Niemiec, co do którego Austria zgłasza całkowite desinteressement o ile ogranicza się on

wyłącznie do własnych obywateli. Austriacki narodowy socjalizm natomiast jest czysto wewnętrzną sprawą Austrii i podlega wyłącznie suwerenności państwa austriackiego. Rzeczniczy sztucznie wyhodowanej propagandy za plebiscytem liczą na sympatię i zrozumienie tych kalkulacji przez parlamentarno - demokratyczne państwa zachodu.

W tem miejscu jednak — oświadczył Schuschnigg, należy powiedzieć — zapóźno. Mieliśmy plebiscyt w dniu 25 lipca, w następnych dniach oraz przy pogrzebie naszego wodza. Głosowano krwią, krwią dla każdego Austriaka cenną i niezapomnianą. Wynik tego plebiscytu pozostaje nadal w mocy: wolna, wszechstronnie niezależna Austria.

Przed kilku dniami kanclerz Hitler zajął się zagadnieniami o charakterze ogólnie - światowym, poruszając przy tej sposobności kwestję austriacką. Stanowisko nakreślone przez kanclerza Hitlera, że Niemcy nie mają ani zamiaru ani ochoty ingerowania w wewnętrzne sprawy Austrii, anektowania Austrii, względnie przyłączenia jej do Rzeszy, Austria przyjmuje do wiadomości z zadowoleniem i satysfakcją. Austria ze swej strony uważa również za wskazane żądanie dokładnej definicji pojęcia ingerencji, temwięcej, że Austria, na zasadzie doświadczeń z najnowszej historii, jest w stanie dostarczyć cennego materiału do ustalenia tej definicji.

Pogląd jakoby reżim Austrii nie był wyrazem woli ludu jest błędny z punktu widzenia historycznego, nie mówiąc już o tem, że chodzi tu o typową kwestję wewnętrzną - austriacką, nie podlegającą nigdy oficjalnej ocenie stron trzecich i ich życzeniom. Wreszcie kanclerz zastrzegł się przed dyskusją na temat przemocy, jako podstawy reżimu i krótko strześcił postulat Austrii w sposób następujący:

Austria żąda dla siebie, względnie uważa, że ma prawo żądać za sadniczo równego traktowania, przyznania zasadniczego równouprawnienia oraz uznania jej ho noru państwowego.

Austria i Polska

WIEDEN, 29.5. (A.T.E.). W czu się dzisiejszego przemówienia kanclerz Schuschnigg poruszył również kwestję stosunków polsko - austriackich, oświadczając m. in. iż rządowi austriackiemu szczególnie zależy na rozwoju obustronnych stosunków, zwłaszcza w dziedzinie gospodarczej, temwięcej, że Polska jest państwem z którym Austrię łączy silne więzy kulturalne i gospodarcze.

Fikcyjny 18 milionowy spadek
Międzynarodowa banda oszustów w potrzasku

BERLIN, 29.5 (PAT). Policja berlińska aresztowała bandę oszustów międzynarodowych, którzy grasowali od dłuższego czasu na terenie Niemiec, wydłużając fantastyczne sumy od ludzi, których ludzili spadem, jaki jeden z członków bandy miał otrzymać w wysokości 18 milj. dolarów. Na czele bandy stali Brunon Rytzek, Willy Berger i Eberhardt Bodeck, wszyscy z Berlina.

Za wyłudzone pieniądze prowa-

dził rozrzucone i huśtające życie. M. in. zdołali usidlić pewnego właściciela dóbr rycerskich oraz zamku Friesack w Marchii Wschodniej, który na zaliczkę w wysokości 500 marek odstąpił im majątek wartości 150 tys. marek. Poza trzema przywódcami aresztowano 8 osób. Sprawa zapowiada się niezwykle sensacyjnie. Przypuszczają, iż działalność aresztowanych rozciągała się również na zagranicę.

Starcie strajkujących z policją
6 zabitych — wielu rannych

LONDYN, 29.5. (PAT). Agencja Reutersa donosi z Bulawayo, że w czasie starcia strajkujących górników z policją 6 osób zostało zabitych, wiele zaś rannych. Złożony z 6.000 ludzi tłum strajkujących zniszczył biura i maga-

zyny towarzystwa kopalni między w Roanantelope.

W kopalni Luanshya przystąpiło do strajku około 6.000 górników. Na miejsce wysłany został pułk piechoty rodezyjskiej

W kopalni Luanshya przystąpiło do strajku około 6.000 górników. Na miejsce wysłany został pułk piechoty rodezyjskiej

Trzecie w ciągu miesiąca
Trzęsienie ziemi na Formozie

TAIKOHU, 30.5 (PAT). Wczoraj rano na Formozie odczuło trzęsienie ziemi. Szczególnie silne wstrząsy dały się odczuć w prowincjach Tai-

kohu i Szincziku. Ofiar w ludziach nie było. Jest to już trzecie trzęsienie ziemi w ciągu miesiąca.

Dwie dziury w niebie
Czyli pojedynek brydżystów

Dotychczas jeszcze zdarzają się wypadki pojedynkowania pomiędzy panami, których honor mieści się całkowicie na końcu szpady. O ile w kołach naprawdę arystokratycznych pojedynek przeszedł do historii, o tyle teraz pojedynek się pseudo arystokracy, których spotyka się najczęściej w klubach karcianych.

W tych dniach pojedynekowali się znani brydżysty panowie T. i G. Podczas gry w klubie na Ziel-

nej panowie ci powiedzieli sobie kilka szczerych słów, wyzywając jeden drugiego od osłów i kretyłów. Pojedynek odbył się w Konstancinie na Grapie. Strzelano honorowo, czyli w powietrze. Po strzałach, gdy przekonano się, że policja nie słyszy, panowie spokojnie w towarzystwie sekundantów udali się do restauracji. Podobno zagrano w knajpie w brydża.

Skazanie członków
rządu katalońskiego

BARCELONA, 30.5 (PAT). Byli premier i członkowie powstańczego rządu katalońskiego skazani zostali na 10 lat więzienia każdy.

Połów młodzieży
do organizacji
hitlerowskiej

BERLIN, 30.5 (PAT). W szkole Nauk Politycznych w Berlinie oświadczył kierownik okręgowy młodzieży hitlerowskiej, Kuhn, że podjęte będą wszelkie starania, celem pozyskania nieorganizowanych jeszcze kół młodzieży dla szeregow „Hitler-Jugend”. Według mowy, 40 procent młodzieży niemieckiej stoi jeszcze poza organizacją hitlerowską. Znamienne jest, że Kuhn domagał się otwarcie zastąpienia tradycyjnych uroczystości konfirmacji odpowiednimi aktami przyjęcia młodzieży do organizacji hitlerowskiej.

Min. Kościatkowski
na Wileńszczyźnie

Wczoraj wyjechał z Warszawy minister spraw wewn. Marjan Zyndram-Kościałkowski na inspekcję powiatów województwa wileńskiego.